

19 czerwca 2007

Region bogaty w minerały

Województwo świętokrzyskie jest jednym z niewielu regionów w Polsce posiadających znaczącą i zróżnicowaną bazę zasobową surowców mineralnych.

Województwo świętokrzyskie jest jednym z niewielu regionów w Polsce posiadających znaczącą i zróżnicowaną bazę zasobową surowców mineralnych. Z terenu województwa świętokrzyskiego pochodzi ponad połowa krajowego wydobycia surowców dla przemysłu wapienniczego, około 30% surowców dla przemysłu cementowego i ok. 65% kamieni drogowych i budowlanych ze skał węglanowych.

Główne znaczenie gospodarcze mają surowce skalne, tj. wapień, margle, dolomity, gipsy, siarka, piaskowce, w tym piaskowce kwarcytowe, gliny kamionkowe, gliny i ily ceramiki budowlanej oraz piaski budowlane. Oprócz nich, na terenie województwa wydobywane są także wody lecznicze oraz w niewielkich ilościach ropa naftowa.

Na koniec 2006 roku w granicach województwa świętokrzyskiego udokumentowanych było 387 złóż surowców skalnych, 3 złoża wód leczniczych oraz 1 złożo (fragment) ropy naftowej - łącznie 391 złóż kopalni. Aktualnie na podstawie wydanych koncesji eksploatowanych jest: 114 złóż kopalni, w tym 110 złóż surowców skalnych, 3 złoża wód leczniczych i 1 złożo ropy naftowej. Łączne zasoby surowców skalnych w złożach udokumentowanych na terenie regionu wynoszą 9,1 mld. ton. Z tej liczby 5,86 mld. ton znajduje się w 277 złożach nieeksploatowanych, a 3,24 mld. ton znajduje się z złożach poddanych eksploatacji. Oznacza to, że udział zasobów aktualnie zaangażowanych eksploatacją stanowi 35,6% wszystkich udokumentowanych zasobów surowców skalnych w województwie. W 2006 roku łączne wydobycie surowców skalnych wynosiło natomiast 27 579 tys. ton.

Największe znaczenie w przemyśle wydobywczym województwa mają skały węglanowe: wapień, margle i dolomity. Łączne zasoby tych kopalni, udokumentowane w 118 (+6) złożach wynoszą ponad 7,4 mld. ton, co stanowi 81,7% wszystkich zasobów kopalni skalnych województwa. Wydobycie tych kopalni w 2006 roku wyniosło natomiast 22 402 tys. ton, tj. 81,2% wydobycia wszystkich kopalni w województwie.

Dzięki dobrym własnościom chemicznym i fizycznym skały węglanowe są wszechstronnym surowcem gałęzi przemysłu. Największe znaczenie mają jako surowiec dla przemysłu

wapienniczego, cementowego oraz do produkcji kruszyw łamanych budowlanych i drogowych. Z terenu województwa świętokrzyskiego pochodzi ponad połowa krajowego wydobycia surowców dla przemysłu wapienniczego, około 30% surowców dla przemysłu cementowego i ok. 65% kamieni drogowych i budowlanych ze skał węglanowych.

Ważną pozycję w bilansie zasobów kopalin skalnych województwa zajmują gipsy. Występują one w rejonie nadnidziańskim, który ze względu na wielkość zasobów i dogodne warunki eksploatacji uznawany jest za najbogatszy obszar gipsonośny Polski i Europy. Z rejonu Doliny Nidy pochodzi 82% wydobycia gipsów w Polsce.

Kolejną ważną kopaliną jest siarka rodzima. Obecnie eksploatowane jest tylko jedno złożę tej kopaliny (Osiek), z którego pochodzi ponad 97% krajowego wydobycia siarki. Kto wydaje koncesje na eksploatację kopalin? Dla części złóż kopalin podstawowych - na terenie województwa świętokrzyskiego dotyczy to gipsów, siarki, wód leczniczych i ropy naftowej - organem koncesyjnym jest Minister Środowiska. Starostowie są organami koncesyjnymi dla złóż kopalin pospolitych o powierzchni do 2 ha i przewidywanym wydobyciu do 20 tys. m³ na rok, głównie małych złóż piasków, ilów i piaskowców, eksploatowanych bez użycia materiałów wybuchowych. Marszałek województwa jest natomiast organem koncesyjnym dla pozostałych kopalin podstawowych i pospolitych, niezastrzeżonych do właściwości Ministra Środowiska i starostów.